

HENRIK SIENKIEWICZ:

KRIZARJI

In takoj so ji oči začeli žareti od veselja, a čez hip je dodala:

"Hej! Jezusček, ki si se danes rodil, vidi se, da ni nad nami tvoja jeza, ampak le tvoj blagoslov!"

Vendar jo je presenetilo, da je prišel Jurand brez dekleta, zato je vprašala:

"Čemu naj bi jo bil pustil doma?"

Zbiško ji je razkril svoje misli. Zdele so se ji pravilne, a je niso preveč skrbela:

"Sedaj nam bo Jurand hvalen, da smo ga ohranili pri življenju," je rekla, "a po pravici tudi tebi, ker si ga tudi ti jezdil odkopavat. Saj bi moral imeti kamen v prsih, če bi se še dlje upiral! Saj je tudi v tem zanj božji opomin: naj se ne bojuje s sv. zakramentom. Kakor hitro se zave in izpregovori, mu to takoj povem."

"Treba je, da se prej zave, ker še ne vemo, zakaj ni vzel Danuše s seboj. Morda je pa bolna?"

"Ne govori neumnosti! Že tako mi je težko, da je ni. Če bi bila bolna, bi ne bil šel od nje!"

"Res je!" je rekel Zbiško.

In šla sta k Jurandu. V sobi je bilo toplo kakor v kopeli in popolnoma svetlo, ker so v kamini gorele ogromne smrečje klade. O. Višonjek je bedel pri bolniku, ki je ležal na postelji pod medvedjimi kožami z bledim obrazom, z lasmi, zlepljenimi od potu, in z zaprtimi očmi. Usta je imel odprta in je dihal nekako težko, a s tako silo, da so se kože, ki je bil pokrit z njimi, dvigale in padale od dihanja.

"Kako je?" je vprašala kneginja.

"Vil sem mu kozarec zgretega vina v usta," je odgovoril o. Višonjek, "in začel se je potiti."

"Spi ali ne spi?"

"Morda tudi ne spi, ker se strašno premeta."

"Ali ste poskusili govoriti z njim?"

"Poskusil, a ne odgovarja nič, pa mislim, da pred svitom ne izpregovori."

"Počakajmo do svitanja."

Duhovnik Višonjek jo je jel naganjati, naj gre počivat, toda gospa ga ni hotela poslušati. Šlo ji je vedno in v vsem za to, da bi v krščanskih krepostih, torej tudi v skrbi za bolnike, pomagala rajnki kraljici Jadvigi in s svojimi zaslugami odkupila dušo pokojnega očeta; zato ni zamudila nobene prilike, da bi se v deželi, ki je bila že od vekov krščanska, pokazala vnetejšo od drugih in s tem zatrla spomin, da se je rodila v pogrebu.

A vrhu tega je gorela od želje, da bi izvedela iz Jurandovih ust kaj o Danuši, ker ni bila popolnoma pomirjena zaradi nje. Sedla je torej k njegovi postelji, začela moliti rožni venec, a potem tudi dremati. Zbiško, ki ni bil popolnoma zdrav, a se je s ponočno ježo nad mero utrudil, je sledil kmalu njenemu zgledu in čez uro sta oba zaspala, in sicer tako trdno, da bi bila morda spala do belega dne, ako bi ju ne bil zbudil o svitanju glas zvončka v grajski kapeli.

Toda ta glas je zbudil tudi Juranda, ki je odprl oči, naglo sedel na postelji in se začel ozirati okoli, mežikajoč z očmi:

"Hvaljen bodi Jezus Kristus!... Kako vam je kaj?"

je rekla kneginja.

Toda on se očividno še ni zavedel, ker jo je gledal, kakor bi je ne poznal, in čez hip zaklical:

"Dalje, dalje, razkopajte zama!"

"V imenu božjem, saj ste že v Čehanovu!" se je iznova oglasila gospa.

Jurand je nagubančil čelo kakor človek, ki s težavo zbira svoje misli, in odgovoril:

"V Čehanovu?... Otrok čaka in... kneginja in knez... Danuška! Danuška!..."

In naglo je zaprl oči in padel iznova na vzglavje. Zbiško in kneginja sta se prestrašila, ali ni umrl; toda v istem trenutku so se njegove prsi začele dvigati v globokem dihanju kakor pri človeku, ki ga je objel globok sen.

O. Višonjek je položil prst na usta in dal znamenje, naj ga ne bode, potem pa je šepnil:

"Morda prespi tako ves dan."

"Da, toda kaj je govoril?" je vprašala kneginja.

"Govoril je, da otrok čaka v Čehanovu," je odgovoril Zbiško.

"Ker se ni zavedel," je pojasnil duhovnik.

XXVII

Oče Višonjek se je namreč bal, da utegne Juranda, ko bi se iznova prebudil, napasti vročica in da mu vzame zavest za dolgo časa. Medtem je obljubil kneginji in Zbišku, da ju obvesti, ko stari vitez izpregovori, a po njunem odhodu je sam šel počivat. Jurand pa se je prebudil šele na drugi praznik prav pred poldnevom, a zato pri polni zavesti. Kneginja in Zbiško sta bila pri tem navzoča. Sedel je na postelji, se ozrl nanju, ju spoznal in rekel:

"Milostljiva gospa... Za Boga, torej sem v Čehanovu?"

"In ste prespali praznik," je odgovorila gospa.

"Sne me je zasul. Kdo me je rešil?"

"Ta vitez, Zbiško iz Bogdanja. Se spominjate, v Krakovu..."

A Jurand je za hip pogledal s svojim zdravim očesom na mladeniča in rekel:

"Spominjam se... A kje je Danuška?"

"Torej ni potovala z vami?" je nemirno vprašala kneginja.

"Kako naj bi bila potovala z menoj, ko sem jaz potoval k njej?"

Zbiško in kneginja sta se spogledala, meneč, da govori na Jurandova usta še vročica, potem pa je rekla gospa:

"Spametujte se vendar, pri ljubem Bogu! Ali ni bilo dekleta z vami?"

"Dekleta? Z menoj?" je vprašal Jurand presenečeno.

"Ker vaši ljudje so poginili, nje pa nismo našli med njimi. Čemu ste jo pustili v Spihovu?"

On pa je še enkrat ponovil, a sedaj že s strašnim glasom: "V Spihovu? Saj je vendar pri vas, milostljiva gospa, ne pri meni!"

"Saj ste vendar poslali ponjo v lovski dvorec ljudi in pismo!"

"V imenu očeta in sina!" je odgovoril Jurand. "Jaz nikoli nisem poslal ponjo."

Tedaj je kneginja naglo prebledela:

"Kaj naj to pomeni?" je rekla. "Ali ste prepričani, da govorite pri zavesti?"

"Pri usmiljenju božjem, kje je otrok?" je zakričal Jurand in planil pokonci.

Ko je to slišal oče Višonjek, je šel takoj iz sobe, a kneginja je odgovorila dalje:

"Poslušajte: Prišli so oboroženi ljudje s pismom od vas v lovski dvorec po Danuško. V pismu je stalo, da so vas bruha pri požaru ranila... da ste na pol oslepel in da hočete videti otroka... Vzeli so otroka in odpotovali..."

"Gorje!" je zakričal Jurand. "Kakor je bog v nebesih, tako tudi ni bilo ognja v Spihovu in jaz tudi nisem poslal ponjo!"

(Dalje prihodnjik)

Predbožična RAZPRODAJA

Posebne znižane BOŽICNE CENE! — Velika izbira vsakovrstnega pohištva in hišnih potrebščin! — Ugodni plačilni pogoji: plačate lahko sedaj ali pa po NOVEM LETU! Kupljene predmete dostavimo takoj ali za BOŽIC ali pa jih hranimo v našem skladišču, dokler jih ne boste potrebovali...

KOLENDARJE za leto 1964 lahko dobite brezplačno: v pogrebnih zavodih na Lake Shore Blvd. in East 62 St., v Grdinovem kegljišču na St. Clair Ave. in v trgovini s pohištvo na Waterloo Rd.

A. GRDINA & SONS

FUNERAL DIRECTORS & FURNITURE DEALERS

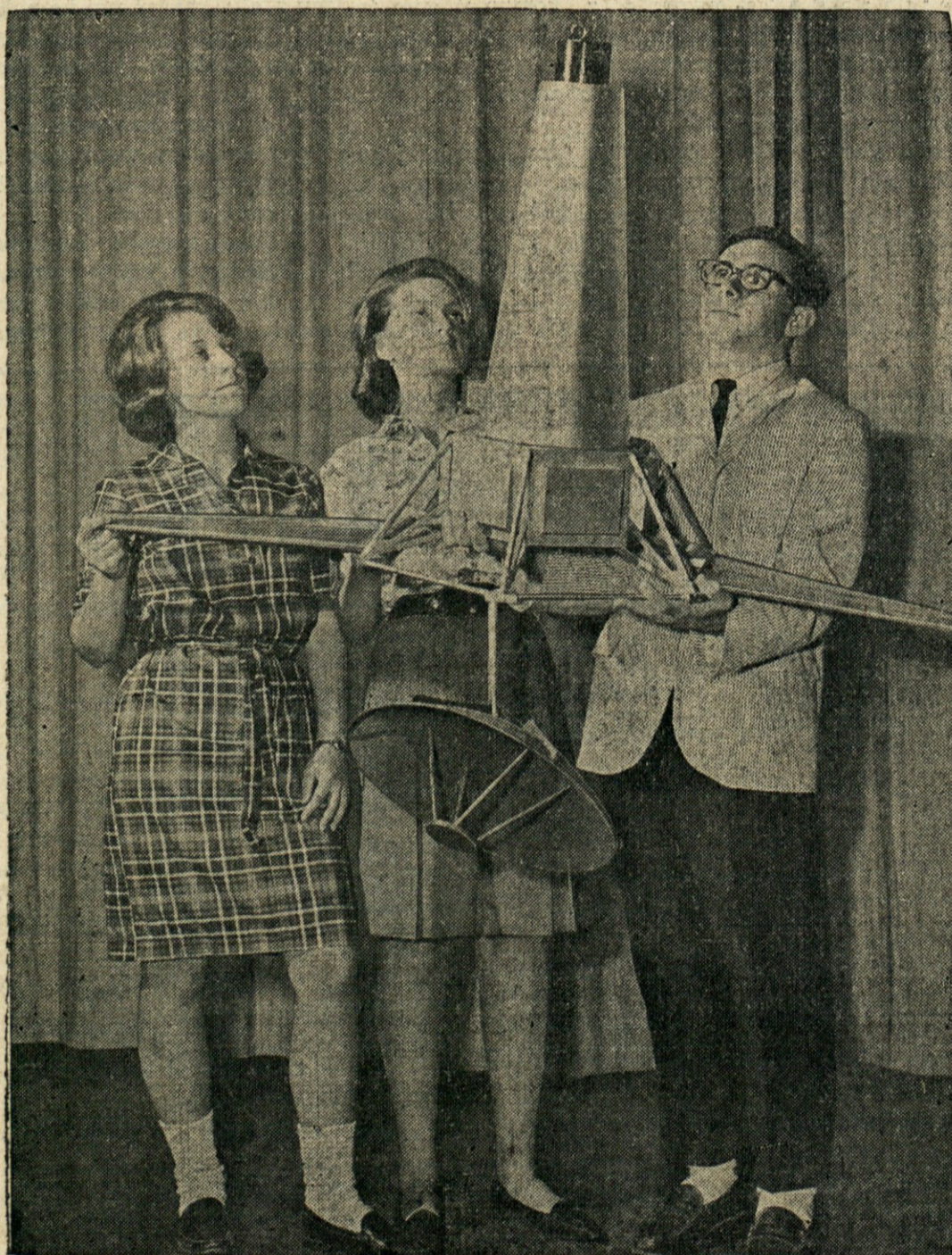
15301 Waterloo Rd.

61 let obstoja

KE 1-1235

Odprto: pon., četr. petek do 9 zv., tor. in sob. do 6, v sredo zaprto.

DAJEMO EAGLE ZNAMKE

OČI SO OBRNJE V BODOČNOST — V industrijsko-znanstvenem programu na Jamaica višji šoli v New Yorku proučujejo med drugim tudi vesoljsko vozilo Ranger, ki so ga Združene države poslale na Luno. Na sliki vidimo učenke in učenca z modelom Rangerja v rokah.

NOVEMBER						
Su	Mo	Tu	We	Th	Fr	Sa
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

KOLENDAR društvenih prireditev

NOVEMBER

28.—Napovedovalec WXEN-FM, Tony Petkovsek Jr., priredi "Thanksgiving Day Polka Party" v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Začetek ob 8. uri zvečer.

DECEMBER

1.—Miklavževanje Slovenske šole pri Sv. Vidu v šolski dvorani. Začetek ob treh popoldne.

1.—Pevski zbor Slovan poda v SDD na Recher Ave. svoj jesenski koncert.

14.—Slov. oder poda v veliki dvorani pri Sv. Vidu misterij SLEHERNIK. Začetek ob 7.30 zvečer.

31.—Stajerski klub in Baragov dom priredita v Baragovem domu SILVESTROVANJE.

JANUAR 1964

11.—Društvo slov. protikomunističnih borcev priredi predpustno zabavo s plesom v Slovenskem domu na Holmes Av. Začetek ob osmih.

19.—Prosveta Baragovega doma priredi "Slovanski festival" v šentviškem avditoriju.

25.—Družabna prireditev Slo. šole pri Sv. Vidu v šolski dvorani. Začetek ob šestih zvečer.

26.—Klub upokojencev v SD na Holmes Ave. priredi večerjo v Slov. domu na Holmes Ave. Začetek ob petih.

FEBRUAR

8.—Pevski zbor "Triglav" priredi maškeračno veselico v Slov. nar. domu na 6818 Denison Avenue.

16.—Klub upokojencev v Euclidu priredi večerjo in maškeračni ples v Slov. društvenem domu na Recher Ave. Večerja od 5. do 7. zv. Igral bo Grabnarjev orkester.

APRIL

26.—Pevski zbor PLANINA priredi v Slov. nar. domu na Maple Heights koncert. Začetek ob štirih popoldne.

MAJ

3.—Pevski zbor "Triglav" priredi svoj letni koncert in prizor v petju "Rokovnjači v Črnem grabnu" v Sachsenheimu na 7001 Denison Ave. Po koncertu bo domača zabava v Slov. nar. domu na 6818 Denison Avenue.

MULLALLY FUNERAL HOME

ZRAGEVALNI SISTEM

AMBULANČNA POSLUGA

POGREBI OD \$200.00 NAPREJ

365 East 156th Street

KEnmore 1-9411

Osemindeset let

nudi KSKJ ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam, v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA KATOLIŠKA

SLOVENSKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki

Premoženje: \$14,500,000.00
Število certifikatov: 48,000

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštenu in nadsolventni podporni organizaciji —

AMERIŠKI SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI

kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K.S.K.J. sprejema pod svoje okrilje moške in ženske od 16. do 60. leta: otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta.

K.S.K.J. izdaja najmodernejše vrste certifikate za odrasle in mladino od \$500.00 do \$15,000.00.

K.S.K.J. nudi tri načrte operacijskih podpor do vsote \$400.00.

Ako se nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj — boje danes kot juji!

STARŠI, VPIŠITE SVOJE OTROKE V KSKJ!

Za pojasnila o zavarovanini vprašajte tajnike ali tajnice krajevnih društev KSKJ ali pa pišite na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

CHICAGO, ILL.

DOGS FOR SALE

GERMAN SHEPHERD Pups. AKC. Top line. 10 weeks. \$75-\$100. By private party. Call MI 2-7042 after 5 P.M. (228)

BUSINESS OPPORTUNITY

FOOD MART — Est. 17 years. North Side. — Fully eqpd. Well stocked. Approx. \$10,000 will sacrifice. Call LO 1-9563. (229)

BEN'S VARIETY STORE

Est. 35 yrs. Good going business. Excellent location. Must sacrifice. Asking \$1,200. No reasonable offer refused. — 3303 Armitage Ave., EV 4-9105. (229)

BUSINESS OPPORTUNITY

Increase Your Earnings Full or Part Time Opportunities now exist in various areas of the entire United States.

RELIABLE PARTY FOR PART TIME WORK FOR EXTRA INCOME

RECESSION — DEPRESSION — PROOF BUSINESS

To handle the world famous R. C. A. and Sylvania fast moving type TV and radio tubes, sold thru our latest model do-it-yourself tube testers. You could net up to \$500.00 per month in spare time. Cash investment required to start; from \$2,190 up to \$3,495. Should be ready to start, upon acceptance by corp. Requirements 4 to 8 spare hours per week, reliable auto and two ref. Please do not answer unless fully qualified and sincerely interested in a fast moving repeat business, with an exceptional high margin of profit of your own.

• Income start immediately—No selling or soliciting required.
• Business is fully set up for you—Be your own boss—no time clocks.

For personal interview in your city write to:

UNIVERSAL ELECTRONICS U-TEST DIVISION
1218 Westover, St. Louis 30, Mo.
Incl. Phone No. in resume (228)

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

WOMAN TO LIVE IN. Room and Board. Child care. 3 children, ages 9, 6 and 2 yrs. old. Own room and bath. Permanent. Good pay. References. PH. 627-4670. (228)

WOMAN FOR GENERAL HOUSEWORK.

In Niles, Ill. Own room and TV. No cooking. References required. Call 647-8547. (230)

REAL ESTATE FOR SALE

BELLWOOD — BY OWNER. 6 rm. brk ranch. 3 bdrms. 1½ baths. W-W crptg. Drapes. Att. 14 x 23 breezeway. 22 x 24' gar. Storm drs. & wind. thruout. Full bsmt. 200' frontage. By appt. only. Call LI 4-4667. (229)